

1 Grammaticale analyse

1.1 Analyse van zinnen

Geef een grammaticale analyse van de volgende zinnen, de ingebedde predicaties inclusief. Begin met het predicaat van de hoofdzin. Soms is het lastig uit te maken of er sprake is van een verplicht of optioneel zinsdeel (argument of satelliet).

voorbeeld: *heri piratae praedam magnam diviserunt*

<i>diviserunt</i>		predicaat
<i>piratae</i>		argument, subject
<i>praedam magnam</i>		argument, object
	NOMINALE GROEP	
	<i>praedam</i>	hoofd
	<i>magnam</i>	attribuut
<i>heri</i>		satelliet, adjunct

1. *favent pietati dei.* (Liv. 44.1.11)
2. *accipe quid contra haec iuvenis responderit.* (Hor. S. 2.3.233)
3. *ortu solis videmus partem quandam caeli rubere.* (Sen. *Nat.* 1.5.8)
4. *accipite hanc animam meque his exsolve curis.* (Verg. *A.* 4.652)
5. *mortem servituti antepono.* (Cic. *Fam.* 10.27.2)
6. *ille volat nullos strepitus facientibus alis / per tenebras.* (Ov. *Met.* 11.650)
7. *dum haec in Venetis geruntur, Q. Titurius Sabinus cum iis copiis, quas a Caesare acceperat, in fines Unellorum pervenit.* (Caes. *Gal.* 3.16.4)
- 8.* *legatos ad Dumnorigem Aeduum mittunt, ut eo deprecatore a Sequanis impetrarent.* (Caes. *Gal.* 1.9.2)
- 9.* *nemo laborat, ut obscura sua cupiditas esse videatur.* (Cic. *Ver.* 2.126-127)
- 10.* *hic, ne deficeret, metuens avidusque videndi / flexit amans oculos.* (Ov. *Met.* 10.56-57)

WOORDEN EN TOELICHTINGEN

1. <i>favere, faveo</i>	gunstig gezind zijn
2. <i>accipere, accipio</i>	vernemen
3. <i>ortus, ortus</i>	opkomst
<i>rubere, rubeo</i>	rood zijn
4. <i>Dido spreekt haar laatste woorden op de brandstapel.</i>	
<i>accipere</i>	aanvaarden
<i>exsolvere, exsolvo</i>	verlossen, bevrijden van
5. <i>servitus, servitutis</i>	slavernij
6. /	<i>markeert het einde van de versregel</i>
<i>ille</i>	<i>te weten Somnus, de Slaap</i>
<i>volare, volo</i>	vliegen
<i>strepitus, strepitus</i>	lawaai
<i>ala</i>	vleugel
<i>tenebrae</i>	duisternis
7. <i>Veneti</i>	<i>kustvolk in het zuiden van Bretagne</i>
<i>fines (plur.)</i>	gebied
<i>Unelli</i>	<i>Keltisch volk in het noorden van Normandië</i>
8. <i>De Helvetiërs zijn het subject van deze zin</i>	
<i>Aeduus</i>	<i>Haeduer. De Haeduers zijn een Keltische volksstam tussen de Loire en Saône.</i>
<i>deprecator</i>	verdediger
<i>Sequani</i>	<i>Keltische volksstam in de Franche-Comté en westelijke Jura</i>
<i>impetrare, impetro</i>	bereiken, gedaan krijgen
9. <i>laborare, laboro</i>	zich inspannen
<i>cupiditas</i>	hebzucht
10. <i>Deze versregels gaan over Orpheus die op weg naar de bovenwereld omkijkt naar Eurydice.</i>	
<i>deficere, deficio</i>	achterblijven
<i>avidus + gen.</i>	begerig, verlangend
<i>flectere, flecto</i>	draaien, wenden

1.2 Analyse van een tekst

Lees de onderstaande passage uit Cicero's *Pro Archia* en de vertaling ervan. Beantwoord de vragen.

Cicero *Pro Archia* 4: Cicero heeft de opening van zijn verdedigingsrede voor de dichter Archias afgerond en begint met een beschrijving van het leven van de dichter.

1. nam ut primum ex pueris excessit Archias atque ab eis artibus, quibus aetas puerilis ad humanitatem informari solet, se ad scribendi studium contulit, primum Antiochiae – nam ibi natus est loco nobili – celebri quondam urbe et copiosa atque eruditissimis hominibus liberalissimisque studiis adfluenti, celeriter antecellere omnibus ingeni gloria coepit. post in ceteris Asiae partibus cunctaque Graecia sic eius adventus celebrabatur ut famam ingeni exspectatio hominis, exspectationem ipsius adventus admiratioque superaret.

Want zodra Archias de kinderschoenen was ontgroeid en na het onderwijs waardoor het kind tot algemene beschaving pleegt te worden gevormd, een loopbaan als schrijver nastreefde, begon hij allereerst in Antiochië – daar is hij namelijk geboren uit voorname familie –, ooit een drukbevolkte en welvarende stad met een hoogontwikkelde bevolking en een zeer rijk cultuurleven, snel door zijn roemvol talent boven allen uit te blinken.

Later werd in de rest van Klein-Azië en in heel Griekenland zijn optreden dermate bejubeld dat de reputatie van zijn talent door de verwachting en de verwachting door zijn persoonlijk optreden en de bewondering werden overtroffen.

Opgaven

1. Noteer de connectoren die in deze passage voorkomen.
2. Noteer de coördinatoren die worden gebruikt in deze passage.
3. Noteer de subordinatoren die in deze passage voorkomen
4. Geef een zo compleet mogelijke grammaticale analyse van de eerste, als volgt ingekorte volzin:

ut primum ex pueris excessit Archias atque ab eis artibus, quibus aetas puerilis ad humanitatem informari solet, se ad scribendi studium contulit, primum Antiochiae celeriter antecellere omnibus ingeni gloria coepit.